

melsen i § 12. Naar man vil tage saadanne afgjørende Forholdsregler, er der Grund til at vise al den Billighed, der kan forsvares, og jeg troer ikke, at § 2 gaaer videre, end der med Hensyn til Forholdene kan forsvares. Derfor troer jeg, at Regjeringen maa ønske, at Fleertallets Forslag kommer til Anvendelse, og at det er betænkeligt at gaae ind paa Mindretallets Forslag. Dette sidste vil uægteligt vel give et bedre finantseelt Resultat for Staten (Neil) — i den Tanke stille dog de ærede Forslagsstillere det — det kan gjerne være, men det er vanskeliggere at iværksætte end Fleertallets Forslag, det er vanskeligt retfærdigt at vurdere en Eiendom efter dens Priis i Handel og Wandel. Man kan tale om Afgifternes Fasthed, da der er flere nærliggende Punkter, man kan sammenligne, flere nærliggende Eiendomme, man kan anstille en Sammenligning med, de ville i Reglen ikke kunne mangle, men jeg troer, at de virkelige Priser kunne være meget forskellige endog i Districter, som ligge temmelig nær ved hinanden. Det kan være, at netop paa det Sted, hvor man skulde finde Prisen, mangle nogle af de Betingelser, man med Billighed kan forlange skulle komme i Betragtning ved Bedømmelsen af dette Forhold. Det er ogsaa klart, at, naar man beregner Stedet efter hvad det efter de gangbare Priser vilde være værd i Handel og Wandel, saa handler man under Indtrykket af en kortere Narrække, end hvor der handles om at fastsætte Kjøbesummen efter Afgifter; thi der er ingen Mand, som gaaer ind paa en Fastsettelse af staaende Afgifter, uden at tage Hensyn til en længere Narrække end den, han tager Hensyn til, naar han handler om Prisen eengang for alle; saa seer han mere paa de nuværende Conjuncturer, og derfor troer jeg, at man i Virkeligheden vil erholde et billigere Resultat og komme Retfærdigheden nærmere ved at holde sig til Afgiftsummen og lægge den til Grund for Burderingen, end ved at gaae ind paa Eiendomsprisen i Handel og Wandel. Men dertil kommer, at denne Overladelse af en Dvotadeel, af $\frac{1}{3}$, er saa overordentlig vilkaarlig og ikke vil kunne løse Forholdet saa retfærdigt, som naar man tager Hensyn til Afgiften, thi vi maae huske paa, at det, som i dette Forhold

bringer os til at træde op med Billighed og Lempelighed paa Statens Vegne, netop er den historiske Udvikling, men denne historiske Udvikling har samme Gyldighed paa hvert enkelt Sted; Forholdene have udviklet sig forskelligt paa de forskellige Godser, hvilket ogsaa er oplyst af den ærede Finantsminister, og altsaa kan det hele Hensyn, som vi ville gjennemføre, ikke gjennemføres uden netop ved at tage Hensyn til Forholdene paa de enkelte Godser; det maa gjennemføres forskelligt paa de forskellige Godser. Det kan skee, naar vi gaae frem efter Fleertallets § 2, og vi kunne gjøre det med Tillid, ifølge de Bestemmelser, som ere foreslaaede og maaskee ville blive vedtagne om Commissions Sammensætning, men ved en saadan enkelt Bestemmelse, at $\frac{1}{3}$ skal eftergives, troer jeg ikke, vi kunne løse Opgaven, naar vi ville holde fast ved det, hvorfra vi gaae ud, nemlig de særlige historiske Forhold, der ligge til Grund. Derfor troer jeg altsaa ogsaa at maatte foretrække Fleertallets Forslag for Mindretallets.

Sæberning: Den ærede Taler, som nu satte sig, har vistnok bragt Spørgsmaalet et ikke saalidet Skridt fremad, siden jeg begjærede Ordet, hvilket var i Anledning af den almindelig fremsatte Paastand, at her skulde vises en Begunstigelse; da nu netop Indrengsministeren har givet Ret til denne Betragtning af Sagen, saa skal jeg først henvende Opmærksomheden derpaa. Det er blevet sagt af dem, der have stillet Mindretallets Forslag, at Hovedspørgsmaalet for deres Forslag var et dobbelt, et, som paa en Maade laa i Sagen selv, og som gik ud paa at vise en Begunstigelse, og et andet, som i en vis Maade ligger udenfor Sagen, nemlig det, at man ikke skal kunne overføre den Regel, som her bliver bestemt, paa Forhold, som angaae det private Gods; hvad nu Spørgsmaalet angaaende Begunstigelsen angaaer, da er det ganske vist, at der i Mindretallets Forslag ligger Noget, som de betegne som en Begunstigelse, men det er lige saa vist, at det er Aarsagen, hvorfor vi ere imod det, fordi vi gribe det, der er det Rette og Billige. Der er, siger jeg, Noget, der seer ud som en Begunstigelse, Noget, der ligner Forslaget af 1846, men hvorfor lyffedes